

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiquitatvm Libri IIII.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Cap. XVIII. Cura mortuis impertita, & defunctorum epitaphia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

diolo proximus, vnciales procusæ litteræ, quæ operis conditi
tempus loquuntur:

ANNO DOMINI MILLESIMO QUADRINGENTESIMO XIII.

CAPVT XVIII.

De curâ mortuis impertitâ, & defunctorum epitaphiis.

RELIGIOSVM Ethnicis erat, si ad mentionem defunctorum non statim testarentur memoriam eorum ab se non sollicitari. Verum huius nos superstitionis securi, neque *δυσφορμια* mortis, neque tristi omine mortalitatis, pacem defunctorum lædi putamus. Quin hos potius in profanis censemus, qui diem eis æternum insitio & letheo somno diffindere, & vitam, quantum in ipsis, post funera eripere, inter arcana fidei suæ ponunt. Opportunè venit in manus epistola Custodis monasterij Fuldenis ante centum amplius annos scripta, ad Decanum monasterij sancti Xisti in Holtzkirichâ: qui cum alia ei quæsitâ proponebat, quibus is eruditè respondit, tum præcipuè cognoscere cupiit, quid muneris & officij monasterium principale defunctis impertiret. Rescribit itaque Custos, hoc inoleffe moris, vt quem Deus ex hac vitâ Sacerdotem euocarit, huic sacrificio trino, vnoque Psalterio, iusta persoluta censeantur. Qui ordinis illius exors vixerit, ei ternis vigiliis cum Psalterio parentari. Porrò nomen defuncti in ephemeridem referri, vt inde exemptum aliquando veniat in notitiam eorum, quibuscum sit suffragiorum & orationum inita societas. Quippe id moribus receptum antiquis, septennio quoque descripta schedis defunctorum nomina, omnem in partem traici: quo tempore Rotulario id curæ mandatur, vt confederata monasteria obeat; penes singula, memoriæ & officij causâ, defunctorum titulos relinquat, piisquæ suffragiis eorum, pro cæderis icti sanctimoniâ, commendet. Id verò hîc ritus extitisse peculiare; vt, qui monachus humanis excessisset, ad funeris vique Tricesimam, ceu superstes itidem esset, cibi sui dimensum acciperet; & portio hæc, seu præbenda, vt nuncupant, eius nomine

Plin. lib. 28.
c. 2.

Orationum
pena pro de-
functis.

Communica-
tio suffragio-
rum.

Rotularij
munus.

Elemosyna
pro defunctis
peculiaris vi-
tæ.

mine alicui interea pauperi cederet. Hic verò pauper, si quidem visus idoneus, & locum defuncti in triclinio occupabat, & vnà assidens cibum cum cœnobitis capiebat, ita, vt nec solitæ refectio- nis quidquam huic detrahi posset. Sin communis mensæ capax non fuisset, extra cœnationem præbebatur idem cibi modus. Addit huius ritus obseruator, rem in memoriâ patrum fuisse Fuldæ gestam, insigni piaculo huius defunctorum ma- nibus subductæ pietatis.

*Elemosyna
defunctis
subtrahere
formidabile
exemplum.*

In magnâ mortalitate, triginta simul ferè cœnobitas, morbi atrocitas abstulerat. Hic Cellarius, penes quem administratio victus, indignans, tantam ali quotidie pro defunctis pauperum turbam, præbendam imminui iubet, audetque accidere solitam agapen. Sed non diu impunè sordes eas, an transgressio- nem, tulit. Matutinæ horæ inuitabant hominem ad stata pre- cum & nocturnam psalmodiam. Hæc dum numero petit, ob- uios habet defunctos, magno venerabilium monachorum co- mitatu. Sistunt euntem; & ad exedram piacularem cogunt di- uertere. Hic, *veste nudatum, humi sternunt*, loquor cum veteri

*Disciplina-
rum usus.*

Scriptore, *& virgis ad sanguinis copiosam effusionem disciplinantes, relinquunt semianimem.* Abeuntium hæc vna, & minax oratio:

*Exempli at-
testatio.*

Quare subtraxisti nobis portionem nostram? Breui moriere. Et com- minatio prædictioque veracem ilicò euentum habuit. Nec pi- get eiusdem rei gesta seriem publicis veterum scriptorum mo- numentis attestatam in luce meliore ponere, ne, vt parum ami- ca sunt asceticis rebus huius temporis ingenia, à recente & do- mestico teste impositum nobis arbitrentur alij; alij narratio- nem ceu parum suo stomacho conuenientem, & intempestiuè propositam, delicatè fastidiant. Eam itaque primùm, quod sciam, Wilhelmus Malmesberiensis, prudens Angliæ scri- ptor, publicauit; inde, ex hoc Vincentius suo in Speculo ad an- num Christi MCIV. retulit, satis ad maiorum traditionem ap- positè, nisi quòd Abbatis exitum priuatæ litteræ huic euento subtrahant: *Eo, inquit, tempore in cœnobio Fuldensi exitialis lues grassata, prius Abbatem corripuit, mox multos monachorum exstinxit. Superstites primò sibi quisque timere, orationes & elemosynas lar- giores facere; sed, processu temporis, vt est natura omnium, pedetentim, metu dempto, omittere cœperunt; præsertim Cellarius; qui palàm cla-*

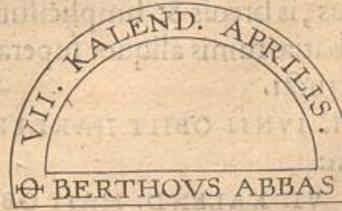
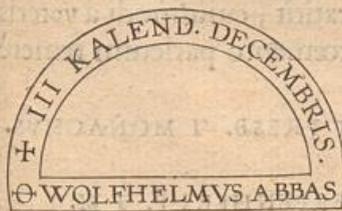
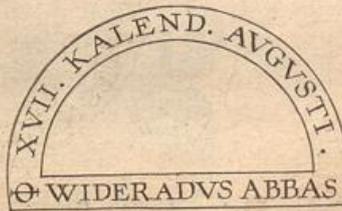
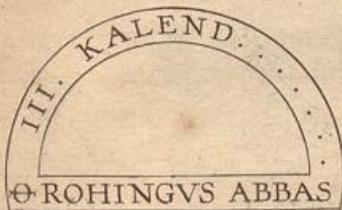
*Lib. 3. dere-
bus gestis
Angl.
Spec. histor.
lib. 26. c. 607.*

mita-

mitabat, non posse penum tot expensis sufficere: sperasse semper se aliquod ^{* alluam-}alluamentum, pro tot elationibus funerum: nihil vltra spei esse, ^{-ium,}si, quod viui nequissent, mortui consumerent. Itaque, cum quadam nocte, propter necessaria, diu soporem distulisset, tandem elaqueatis morarum nexibus in dormitorium pergebat; & ecce, videt in Capitulo ^{* Abbatis}Abbatem, & omnes qui obierant illo anno, eo quo decesserant ordine, sedere. Tremens, & effugere gestiens, retractus est, increpitus, & more monastico flagellatus, audiuit verba ^{forè vicarium: nam}Abbatis in hanc ^{Abbatem}sententiam: Stultum est de morte alterius emolumento inhiare, cum ^{obiisse peste}obieris cuiusque sub eodem pendeat fato; ^{per hac tempora, non liquet.}impium esse, cum ^{* imperium}Monachus ^{Vincent.}omnem vitam suam in Ecclesie consumpsit obsequio, ut ^{* ne}careat saltem ^{synecdochicè.}vnus ^{* scito te}anni post mortem stipendio. Scito ergo te citissime obiturum; ^{* tam}sed quidquid pro te fiet, ad aliorum, quibus abstulisti, referetur ^{com-}modum: modo & ^{alios}corrigere exemplo, quos corripuisti verbo. ^{Abiit ille,}Abiit ille, & nihil se vanum vidisse, ^{recentibus plagis,}recentibus plagis, quam morte ^{proximâ,}proximâ, demonstravit. Ita Malmesberiensis. Quid mereantur & luant, sit mihi fas dicere, qui non monachis in Christo piè defunctis, sed tot eleemosynarum ac stipis acervos, ex Crucifixi patrimonio congestos, velut in luxuriæ triumphum ducunt?

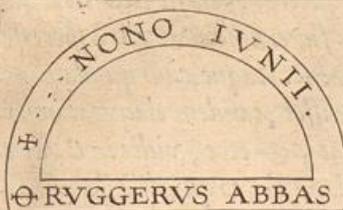
Et, quia sepulcralis imaginis umbras dum premimus, simul atterimus, quò ne fugiant profus, eorum aliquam varietatem exhibemus.

ANTIQUIORVM.

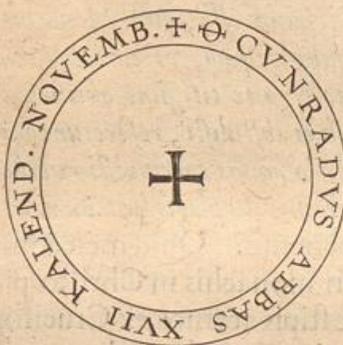
Z

Cœno-

MEDIORVM.

VI. KALEND. MARTII

V. KALEND. APRILIS

Cænobitis eximiis, si quis olim titulus honoris causâ concessus, is brevis & simplicissimus extitit, cuiusmodi à veteris Abbatæ ruinis aliquot superant, cæmento parietum temerè adstructi.

In pariete
turris S. Mi-
chaëlis.
In peristyllo
Orientali.

III. IVNII OBIIT HARDERADT PRESB. T MONACHVS.
Item:

VI. KALEND. MAII OBIIT ERPENHERI P. T M.

Neque

Neque ab hoc polyandrio par illustre siue fratrum, siue magistratum, excluderim; quos non aliis retrò litteris cognitos in oratorio trium SS. Regum vicino sepulcris Abbatum, maiores vno tumulo clauserunt, rhythmicis hisce versibus saxo, pro Epicedio, insculptis:

FVLDA GEMIT. DICES SVMMOS RARESCERE CIVES.
 FERT GRAVE IVSTITIVM GRANDE PER EXITIVM.
 VERNA LOCI DIGNVS PAVSAT PATER EN EDELINGVS.
 STRENNVVS ET FRATER. VIR BONVS EZZO PATER.
 OPPIDO LVGENDI, MORVM GRAVITATE VERENDI.
 SERVI QVIPPE DEI FORMA FVERE GREGI.
 VITAE XPE DATOR, HIS PARCE DEVS MISERATOR.

DAQVE STOLAS DIGNAS, DENO CVM VENIAS.
 Claudio iam hoc caput, & vnà librum, disticho: quod in antiquis huius loci epitaphiis legebatur:

Mortis vel vita brevis est vox: Ite, Venite.

Dicetur reprobis, Ite: Venite, probis.

